

NN 128/2024 (6.11.2024.), Pravilnik o zaštiti i očuvanju Parka prirode »Velebit«

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ZELENE TRANZICIJE

2131

Na temelju članka 142. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23 – Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama), ministrica zaštite okoliša i zelene tranzicije uz prethodno mišljenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (klasa: 011-02/24-01/60, urbroj: 525-04/95-24-2), donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI I OČUVANJU PARKA PRIRODE »VELEBIT«

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se mjere zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja te upravljačke zone Parka prirode »Velebit« (u daljnjem tekstu: Park).

Članak 2.

Djelatnici Javne ustanove »Park prirode Velebit« (u daljnjem tekstu: Ustanova), stanovnici Parka, vlasnici i nositelji prava na nekretninama u Parku, fizičke i pravne osobe koje na području Parka obavljaju dopuštene djelatnosti, posjetitelji i drugi korisnici prostora Parka obvezni su pridržavati se odredbi ovog Pravilnika.

Članak 3.

Vlasnici i nositelji drugih stvarnih prava unutar Parka te ostali korisnici prostora Parka obvezni su dopustiti predstavnicima Ustanove i nositeljima službenih dopuštenja i/ili drugih dozvola, obavljanje djelatnosti javne službe u cilju zaštite prirode, obilazak prirodnih dobara u svrhu znanstvenih i stručnih istraživanja te praćenja i neposrednog nadzora provođenja aktivnosti, propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja u Parku osim ako posebnim propisom nije drugačije propisano.

II. MJERE ZAŠTITE, OČUVANJA, UNAPREĐENJA I KORIŠTENJA

Upravljanje i upravljačke zone

Članak 4.

Upravljanje Parkom provodi se na temelju Plana upravljanja.

Članak 5.

(1) U svrhu očuvanja prirodnih vrijednosti i potrebne razine upravljanja i načina korištenja, područje Parka podijeljeno je na upravljačke zone i podzone.

(2) Kartografski prikaz upravljačkih zona sadržan je u Prilogu I. ovoga Pravilnika, a dostupan je i na poveznici informacijskog sustava zaštite prirode Bioportal: <https://bioportal.hr/gis/>.

Članak 6.

Na području Parka utvrđene su sljedeće upravljačke zone i podzone:

I Zona stroge zaštite

Podzona IA

Podzona IB.

II Zona usmjerene zaštite

Podzona IIA1 Područja šumskih ciljnih stanišnih tipova na kojima je ograničena gospodarska uporaba prirodnih dobara

Podzona IIA2 Područja šumskih ciljnih stanišnih tipova u kojima je dopuštena gospodarska uporaba prirodnih dobara

Podzona IIB Ciljni (i ostali) šumski stanišni tipovi u šumama posebne namjene u kojima je dopuštena gospodarska uporaba prirodnih dobara

Podzona IIC Ciljni travnjački stanišni tipovi

Podzona IID Krške lokve, izvori vode, bunari i šterne

Podzona IIE Rijeke i akumulacijska jezera

Podzona IIF Ostala područja usmjerene zaštite

III Zona korištenja

Podzona IIIA Građevinska područja i izdvojeni izgrađeni objekti

Podzona IIIB Prometna i energetska infrastruktura

Podzona IIIC1 Šumske ceste i protupožarne puteve s elementima šumske ceste koje su zatvorene za javnost

Podzona IIIC2 Šumske ceste i protupožarne puteve s elementima šumske ceste koje su otvorene za javnost

Podzona IIID Poučne staze koje zahtijevaju održavanje.

Članak 7.

(1) Zona stroge zaštite (I) obuhvaća područja prirodnih ekosustava u kojima obilježja i stanje očuvanosti staništa nisu izmijenjeni utjecajem čovjeka te za njihovo očuvanje nije potrebno provoditi aktivne mjere upravljanja.

(2) Cilj upravljanja u Zoni stroge zaštite (I) je očuvanje podzemnih i stjenovitih staništa te prirodnih procesa i prirodnosti šumskih ekosustava.

(3) U Zoni stroge zaštite (I) nije dopušteno ekstrakcijsko korištenje prirodnih dobara bilo kojeg tipa (gospodarsko, rekreacijsko ili za osobne potrebe).

(4) U Zoni stroge zaštite (I) dopušteno je isključivo istraživanje, praćenje stanja i nadzor uz pojačanu kontrolu poštivanja pravila ponašanja.

(5) Iznimno, dopuštene su intervencije u hitnim situacijama (npr. lokaliziranje požara, uklanjanje invazivnih stranih vrsta, saniranje šteta nastalih zbog ekstremnih događaja poput onečišćenja, havarija i sl.).

(6) Zona stroge zaštite (I) podijeljena je u dvije podzone: Podzona IA i Podzona IB.

Članak 8.

(1) Podzona IA obuhvaća sve špilje i jame zatvorene za javnost te točkaste lokalitete na kojima se nalaze iznimno vrijedne i ugrožene vrste.

(2) U Podzoni IA dopušteno je isključivo istraživanje, praćenje stanja i nadzor.

Članak 9.

(1) Podzonu IB čine područja reprezentativne lokalitete šumskih staništa prašumskog izgleda i strukture.

(2) Podzona IB obuhvaća lokalitete: Devčića tavani, Klepina duliba i Ramino korito.

(3) U Podzoni IB dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor te posjećivanje vrlo niskog intenziteta, pod nadzorom i vođenjem Ustanove.

Članak 10.

(1) Zona usmjerene zaštite (II) obuhvaća doprimerne ekosustave, geolokalitete i područja kulturnog krajobraza koji u svrhu dugoročnog očuvanja zahtijevaju provedbu aktivnih upravljačkih mjera održavanja ili obnove.

(2) Cilj upravljanja u Zoni usmjerene zaštite (II) je očuvati i/ili unaprijediti stanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti planinskih rudina, planinskih livada, cretova i šumskih staništa, georaznolikosti, kulturne baštine i tradicijskog krajobraza.

(3) U Zoni usmjerene zaštite (II) dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; provođenje aktivnih mjera usmjerenih na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava, geolokaliteta te kulturne baštine i kulturnog krajobraza; provođenje poljoprivrednih, lovni, ribolovnih i šumsko-gospodarskih aktivnosti koje se odvijaju u skladu s ciljevima očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti te uz poštivanje propisanih uvjeta zaštite prirode i mjera očuvanja; ograničeno posjećivanje uz poštivanje posebnih propisa Ustanove i njima propisanih odgovarajućih uvjeta ovisno o ciljevima zaštite; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda, sječa opasnih stabala uz stazu i sl.).

(4) Zona usmjerene zaštite podijeljena je u sedam podzona.

Članak 11.

(1) Podzonu IIA1 čine područja šumskih staništa na kojima je ograničena gospodarska uporaba prirodnih dobara.

(2) Podzona IIA1 obuhvaća primorsku padinu sjevernog dijela Velebita, područje Crnopca, Gavranušu, Štokić dulibu, cret kod Klepine dulibe (u zoni od 2 ha oko creta), dio prijelazne zone oko Nacionalnog parka »Paklenica«, dio područja Dupljina – Jelovac te ostala područja šumskih staništa koja su u planu da budu izuzeta ili su šumskogospodarskim planom izuzeta od redovnog gospodarenja i iskorištavanja šuma.

(3) U Podzoni IIA1 dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; po potrebi provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na očuvanje ciljnih stanišnih tipova (npr. cretnih staništa) sukladno rezultatima praćenja stanja i dobivenim preporukama; aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.) te uklanjanje stabala koji ugrožavaju posjetitelje (bez izvlačenja).

Članak 12.

(1) Podzona IIA2 obuhvaća područja šumskih ciljnih stanišnih tipova koja su u šumsko gospodarskim planovima gospodarenja izdvojene kao zaštitne šume sa smanjenim intenzitetom gospodarenja, a nisu uvrštene kao zaštitne šume u Zonu IIA1. Unutar zone nalazi se i dio stjenovitih staništa (karbonatnih stijena i točila).

(2) U Podzoni IIA2 dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; po potrebi provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na očuvanja ciljnih stanišnih tipova (npr. točila) sukladno rezultatima praćenja stanja i dobivenim preporukama; gospodarenje šumama sukladno šumskogospodarskim planovima te ciljevima i smjernicama za šume posebne namjene a čija je sekundarna namjena zaštitna; aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 13.

(1) Podzonu IIB čine ciljni (i ostali) šumski stanišni tipovi u šumama posebne namjene u kojima je dopuštena gospodarska uporaba prirodnih dobara sukladno šumskogospodarskim planovima te ciljevima i smjernicama za

šume posebne namjene a čija je sekundarna namjena gospodarska ili zaštitna. Unutar podzone nalazi se i dio stjenovitih staništa (karbonatnih stijena i točila).

(2) Podzona IIB obuhvaća glavninu vršnog i kontinentalnog dijela Velebita, dio državnih i sve šume privatnih šumoposjednika.

(3) U Podzoni IIB dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; po potrebi provođenje aktivnih mjera upravljanja usmjerenih na očuvanja ciljnih stanišnih tipova (npr. točila) sukladno rezultatima praćenja stanja i dobivenim preporukama; gospodarenje šumama sukladno šumskogospodarskim planovima (Programi gospodarenja gospodarskim jedinicama s planom upravljanja područjem ekološke mreže i Programi gospodarenja šumama privatnih šumoposjednika); aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 14.

(1) Podzona IIC obuhvaća sve površine ciljnih stanišnih tipova travnjačkih staništa duž cijelog Velebita, uključujući i travnjake u različitim stadijima sukcesije; dominantno rasprostranjene na primorskoj strani i u vršnom dijelu.

(2) U Podzoni IIC dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; aktivne mjere upravljanja usmjerene na očuvanje travnjačkih staništa i njihove bioraznolikosti (košnja, ispaša i dr.); korištenje šumskih zemljišta sukladno šumskogospodarskim planovima; aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 15.

(1) Podzona IID obuhvaća točkaste lokalitete krških lokvi i izvora vode rasprostranjenih po cijelom Parku te bunara i šterni kao elemenata tradicijskog krajobraza.

(2) U Podzoni IID dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; aktivne mjere upravljanja usmjerene na očuvanje i poboljšanje stanja staništa i održavanja kulturno – povijesnih elemenata tradicijskog krajobraza; aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 16.

(1) Podzona IIE obuhvaća sve tekućice i vodozaštitne zone kojima upravljaju Hrvatske vode kroz Planove gospodarenja vodama i Programe poslova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda te ovlaštenici ribolovnog prava kroz planove upravljanja ribolovnim vodama.

(2) U Podzoni IIE dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; aktivne mjere upravljanja usmjerene na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava; aktivnosti u svrhu zaštite od štetnog djelovanja voda; aktivnosti lova i ribolova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 17.

(1) Podzona IIF obuhvaća stjenovita staništa, degradirane stadije šuma i druga staništa.

(2) U Podzoni IIF dopušteno je istraživanje, praćenje stanja i nadzor; aktivne mjere upravljanja usmjerene na očuvanje i poboljšanje stanja ekosustava; aktivnosti lova; ograničeno posjećivanje uz poštivanje utvrđenih uvjeta; uspostava minimalnih interpretativnih i edukativnih sadržaja te staza koje ne zahtijevaju uređivanje, osim

aktivnosti u svrhu održavanja sigurnosti posjetitelja (ograda i sl.).

Članak 18.

(1) Zona korištenja (III) obuhvaća područja u kojima je priroda značajno izmijenjena prisutnošću određenog stupnja korištenja te područja koja su izdvojena kao najprikladniji lokaliteti za različite dopuštene oblike korištenja visokog intenziteta, a sve u skladu s ciljevima zaštite područja.

(2) Cilj upravljanja u Zoni korištenja (III) je održivost prisutnog i planiranog korištenja prostora u skladu s ciljevima upravljanja zaštićenim područjem.

(3) U Zoni korištenja (III) potrebno je osigurati poštivanje svih zakonskih odredbi i propisanih uvjeta zaštite prirode kojima se sprječavaju negativni utjecaji korištenja na ekosustave i krajobraz Parka.

(4) Zona korištenja podijeljena je u pet podzona.

Članak 19.

Podzona IIIA obuhvaća izgrađena područja sa svim naseljima te izgrađene objekte uključujući planinarske kuće, domove i skloništa, hidroelektrane, telekomunikacijske i napuštene vojne objekte i dr.

Članak 20.

Podzona IIIB uključuje svu prometnu infrastrukturu, podijeljenu na državne, županijske, lokalne i nerazvrstane ceste te svu veliku infrastrukturu kao što su dalekovodi, plinovodi, cjevovod reverzibilne hidroelektrane i sl.

Članak 21.

Podzona IIIC1 uključuje sve šumske ceste i protupožarne puteve s elementima šumske ceste koje su zatvorene za javnost.

Članak 22.

Podzona IIIC2 uključuje šumske ceste i protupožarne puteve s elementima šumske ceste otvorene za javnost.

Članak 23.

Podzona IIID uključuje dvije poučne staze koje zahtijevaju održavanje (Terezijana, Starigrad Senjski – Donja Klada) te druge staze koje zahtijevaju održavanje kao što su pristupne staze uvali Zavratnica i staze u speleološkim objektima uređenim za posjetitelje (Modrić špilja i Cerovačke špilje).

Istraživanje

Članak 24.

(1) Za obavljanje istraživanja u Parku potrebno je ishoditi odgovarajuća odobrenja nadležnih tijela u skladu sa zakonima i posebnim propisima.

(2) O lokacijama i vremenu terenskih obilazaka u sklopu istraživanja u Parku nositelj odobrenja obavezan je obavijestiti Ustanovu najmanje 24 sata ranije.

(3) Po završetku istraživanja, nositelj odobrenja obavezan je dostaviti izvješće ili rezultate istraživanja Ustanovi.

Zaštita šuma i šumarstvo

Članak 25.

(1) Šumama i šumskim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske u Parku gospodare Hrvatske šume d.o.o., a šumama i šumskim zemljištem koji nisu u vlasništvu Republike Hrvatske u Parku gospodare privatni šumoposjednici.

(2) Šumama se gospodari na temelju šumskogospodarskih planova: Programa gospodarenja gospodarskim

jedinicama s planovima upravljanja područjem ekološke mreže i Programima gospodarenja za šumoposjednike.

(3) U posebnim rezervatima šumske vegetacije upravlja se u skladu s Programom zaštite, njege i obnove šuma koji se izrađuje i provodi u sklopu šumskogospodarskog plana.

(4) Šumskogospodarske planove za državne šume u Parku, Hrvatske šume dužne su dostaviti Ustanovi najkasnije 30 dana od njihovog donošenja.

(5) Šumskogospodarske planove za šume malih i srednjih privatnih šumoposjednika, tijelo državne uprave nadležno za šumarstvo dužno je dostaviti Ustanovi na njezin zahtjev. U slučaju da je srednji privatni šumoposjednik samostalno financirao izradu šumskogospodarskog plana, dužan ga je dostaviti Ustanovi na njezin zahtjev.

(6) Šumskogospodarske planove za šume velikih šumoposjednika, veliki privatni šumoposjednik dužan je dostaviti Ustanovi na njezin zahtjev.

(7) Šumskogospodarski planovi iz stavka 5. i 6. ovoga članka dostavljaju se u digitalnom obliku.

(8) Podatke o praćenju stanja bioraznolikosti i provedenim radovima, Hrvatske šume obvezne su dostaviti Ustanovi na njezin zahtjev.

Članak 26.

(1) Sve materijale i otpad preostao nakon obavljanja šumarskih djelatnosti izvođači radova obvezni su bez odgađanja propisno zbrinuti.

(2) Prilikom planiranja vlaka, novih šumskih cesta i putova obvezno je ishoditi prethodno mišljenje Ustanove

(3) Za izvođenje radova izgradnje šumske prometne infrastrukture potrebno je ishoditi odgovarajuća odobrenja nadležnih tijela u skladu sa zakonima i posebnim propisima.

Članak 27.

Iz redovnog gospodarenja i iskorištavanja šuma izuzimaju se šume unutar Zone stroge zaštite (I) i Podzone IIA1 usmjerene zaštite, s čime se usklađuju šumskogospodarski planovi.

Zaštita voda i vodno gospodarstvo

Članak 28.

(1) Vodama i javnim vodnim dobrom u Parku upravljaju Hrvatske vode.

(2) Javnim vodnim dobrom na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama, dovodnim i odvodnim kanalima, dovodnim i odvodnim tunelima u Parku upravlja Hrvatska elektroprivreda d.d.

(3) Izvorištima i vodoopskrbnim sustavom u Parku upravljaju jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Za planove, programe i zahvate na vodama i javnom vodnom dobru, izvorištima i vodoopskrbnom sustavu u Parku provodi se ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Članak 29.

(1) Za planirane radove redovnog održavanja Hrvatskih voda u Parku uvjete zaštite prirode izdaje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu prirode.

(2) O planiranim radovima redovnog održavanja vodotoka u Parku, Hrvatske vode obvezne su obavijestiti Ustanovu na godišnjoj razini.

(3) O planiranim radovima Hrvatska elektroprivreda d.d. i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezne su obavještavati Ustanovu na godišnjoj razini.

Članak 30.

Iz korištenja voda i javnog vodnog dobra izuzimaju su vode unutar Zone stroge zaštite (I).

Lovstvo

Članak 31.

(1) Gospodarenje lovištem i divljači u Parku obavljaju ovlaštenici prava lova temeljem lovnogospodarskih planova.

(2) Lovnogospodarske planove ovlaštenici prava lova u Parku obvezni su dostaviti Ustanovi najkasnije 30 dana od njihovog donošenja.

(3) Podatke iz središnje lovne evidencije te podatke o uočenim rijetkim, ugroženim i strogo zaštićenim divljim vrstama, ovlaštenici prava lova u Parku obvezni su dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

Članak 32.

(1) Ovlaštenik prava lova dužan je osigurati Ustanovi pravo nadgledanja svih aktivnosti vezanih uz gospodarenje lovištem unutar Parka prirode.

(2) O datumima obavljanja skupnog lova ovlaštenici prava lova obvezni su obavijestiti Ustanovu prije početka lovne sezone, a o lokacijama na zahtjev.

Članak 33.

Iz redovnog gospodarenja lovištem i divljači izuzimaju se područja unutar Zone stroge zaštite (I) s čime se usklađuju lovnogospodarski planovi.

Slatkovodni ribolov

Članak 34.

(1) Upravljanje ribljim fondom i organizaciju sportskog ribolova u ribolovnoj zoni obavljaju ovlaštenici ribolovnog prava na temelju plana upravljanja ribolovnom zonom za koje se provodi ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu.

(2) Planove upravljanja ribljim fondom ribolovne zone kao i revizija dodataka planova upravljanja, ovlaštenici ribolovnog prava u Parku obvezni su dostaviti Ustanovi najkasnije 30 dana od njihovog donošenja.

(3) Podatke iz evidencija o zadržanom ulovu te podatke o uočenim stranim i/ili invazivnim stranim vrstama, ovlaštenici ribolovnog prava obvezni su dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

Članak 35.

(1) Sportski ribolov u Parku dopušten je uz ishođenu ribičku dozvolu koju izdaje ovlaštenik ribolovnog prava.

(2) Zabranjen je unos stranih i/ili invazivnih stranih vrsta riba.

Članak 36.

(1) Sportski ribolov u Parku dopušten je isključivo uz važeći plan upravljanja za ribolovnu zonu na rijekama Zrmanja, Krupa, Krnjeza, Ričica, Ričina i dio toka rijeke Obsenice te jezerima Štikada i Sv. Rok.

(2) Sportski ribolov nije dopušten u potocima.

(3) Znanstveno-nastavni ribolov, ribolov za potrebe akvarija otvorenih za javnost i selektivni ribolov u Parku se obavljaju sukladno propisima koji uređuju slatkovodni ribolov.

(4) Slatkovodni gospodarski ribolov u Parku nije dopušten.

Poljoprivreda

Članak 37.

(1) U Parku su dopuštene poljoprivredne aktivnosti na poljoprivrednom zemljištu sukladno prostorno-planskoj dokumentaciji.

(2) Podatke iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava, za zemljišta u Parku, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju dužna je dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

Članak 38.

(1) Poljoprivredno zemljište u Parku u vlasništvu Republike Hrvatske daje se u zakup putem javnog natječaja koji provode jedinice lokalne samouprave, odnosno Hrvatske šume u slučaju šumskog zemljišta koje se daje u zakup.

(2) Prije davanja zemljišta u zakup, jedinice lokalne samouprave i Hrvatske šume obvezne su zatražiti mišljenje Ustanove.

(3) Programe raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u Parku, jedinice lokalne samouprave obvezne su dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

(4) Programe korištenja šumskog zemljišta u Parku u svrhu pašarenja, Hrvatske šume obvezne su dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

Članak 39.

(1) Stoka u Parku mora biti pod nadzorom ili u ograđenom i čuvanom prostoru.

(2) Nastalu štetu koju nanese domaća životinja u Parku obavezan je otkloniti ili nadoknaditi vlasnik životinje.

(3) Radi osiguravanja povezanosti staništa za divljač, maksimalna dopuštena veličina pojedinačne ograđene površine za stoku je 15 ha, a minimalna udaljenost između dvije ograđene površine je 300 m.

Članak 40.

(1) Držanje pčela u Parku dopušteno je sukladno posebnim propisima o pčelarstvu uz ishodoeno koncesijsko odobrenje Ustanove.

(2) Podatke iz Evidencije pčelara i pčelinjaka za pčelinjake smještene u Parku, tijelo državne uprave o nadležno za poljoprivredu dužno je dostaviti Ustanovi na njen zahtjev.

Članak 41.

(1) U Zoni stroge zaštite (I) nisu dopuštene poljoprivredne aktivnosti.

(2) U Zoni usmjerene zaštite (II) nije dopušteno korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja koja nisu dopuštena u ekološkoj poljoprivredi sukladno posebnim propisima.

Eksploatacija mineralnih sirovina

Članak 42.

(1) U Parku je zabranjena eksploatacija mineralnih sirovina.

(2) Iznimno, eksploatacija mineralnih sirovina može biti dopuštena u skladu s posebnim propisima, u svrhu rekultivacije postojećih napuštenih nekultiviranih kopova, opasnih za ljude i životinje te obnovu kulturno povijesnih spomenika ili izgradnju značajnih infrastrukturnih objekata u Parku, ako se grade radi njegove zaštite i promicanja.

Ulaz i posjećivanje

Članak 43.

(1) Ulaz u Park dopušten je svima pod jednakim uvjetima.

(2) Za vrijeme boravka, kretanja i razgledavanja Parka posjetitelji su dužni pridržavati se odredbi ovoga

Pravilnika i svih uputa koje su otisnute na ulaznici, informativnim lecima i brošurama, internetskim stranicama, pločama i drugim oznakama u Parku te uputa čuvara prirode.

(3) Posjećivanje, rekreacija, korištenje posjetiteljske infrastrukture i druge srodne aktivnosti u Parku obavljaju se na vlastitu odgovornost.

(4) Radi upravljanja posjećivanjem na pojedinim lokalitetima Ustanova može propisati obvezu plaćanja naknade za ulaz na lokalitet ili druga dodatna pravila ponašanja.

(5) Cjenik ulaznica i naknada donosi upravno vijeće Ustanove te je sadržan u godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja Parka prirode »Velebit« ili se donosi posebnom odlukom upravnog vijeća, a objavljuje se na službenim mrežnim stranicama Parka.

Članak 44.

(1) U slučaju izvanrednih okolnosti koje ne traju dulje od 30 dana, kao što su nepovoljne vremenske prilike, elementarne nepogode, urušavanje staza i dr., kretanje posjetitelja u Parku može se ograničiti ili potpuno zabraniti kada je to u interesu očuvanja prirodnih vrijednosti Parka i/ili sigurnosti posjetitelja.

(2) Zabranu i/ili ograničenje kretanja posjetitelja donosi ravnatelj Ustanove odlukom u kojoj je sadržan popis područja zabrane, razlozi ograničenja, trajanje zabrane i mjere koje su obvezne poduzeti pojedine službe.

(3) Ako bi posjećivanje Parka moglo ugroziti njegovo očuvanje i/ili sigurnost posjetitelja, ministar nadležan za zaštitu prirode može donijeti naredbu o zabrani ili ograničavanju posjećivanja.

(4) U slučaju prekomjernog broja posjetitelja na pojedinom lokalitetu Ustanova zadržava pravo privremene regulacije i/ili zabrane posjećivanja.

Članak 45.

(1) U Parku je dopušteno organizirano turističko posjećivanje.

(2) Za obavljanje djelatnosti vezanih uz organizirano turističko posjećivanje te pružanje ugostiteljskih usluga za posjetitelje izvan građevinskih zona naselja obvezno je ishoditi koncesijsko odobrenje Ustanove.

(3) Sportsko-rekreacijske aktivnosti u Parku dopuštene su na za to predviđenim mjestima i sukladno uvjetima koje propisuje Ustanova.

(4) Za obavljanje djelatnosti vezanih uz organizaciju sportsko-rekreacijskih aktivnosti u Parku obvezno je ishoditi koncesijsko odobrenje Ustanove.

(5) Vrijeme, mjesto, dopuštene aktivnosti i drugi uvjeti propisuju se ugovorom o koncesijskom odobrenju.

(6) Programe korištenja šumskog zemljišta u svrhu odmora, rekreacije i sporta, za zemljište na području Parka dano u zakup, Hrvatske šume obvezne su dostaviti Ustanovi najkasnije 15 dana od davanja zemljišta u zakup.

Članak 46.

(1) Izrada i postavljanje elemenata signalizacije i interpretacije propisani su posebnim propisom kojim se uređuje jedinstveni vizualni identitet zaštite prirode u Republici Hrvatskoj.

(2) Na području Parka zabranjeno je obilježavanje novih planinarskih putova bez suglasnosti Ustanove.

(3) Za postavljanje i/ili označavanje staza ili druge posjetiteljske infrastrukture u Parku, obvezno je ishoditi mišljenje Ustanove.

(4) Postavljene staze, oznake i/ili drugu posjetiteljsku infrastrukturu obvezne su održavati pravne ili fizičke osobe koje su ih postavile.

Članak 47.

(1) Penjački smjerovi u Parku koriste se na vlastitu odgovornost.

(2) Za postavljanje novih penjačkih smjerova ili izmjenu postojećih, na za to predviđenim mjestima, obvezno je

ishoditi suglasnost Ustanove.

(3) Penjačke smjerove obvezni su održavati penjački klubovi i udruge koji su ih postavili.

(4) U slučaju negativnog utjecaja na očuvanje prirodnih vrijednosti i/ili ugroze za sigurnost posjetitelja na pojedinom lokalitetu, Ustanova zadržava pravo privremene regulacije i/ili zabrane korištenja penjačkih smjerova.

Članak 48.

(1) U Parku je zabranjeno kampiranje i noćenje izvan za to predviđenih i označenih mjesta, naseljenih mjesta i namjenskih objekata.

(2) Iznimno, Ustanova može u određenim slučajevima dozvoliti kampiranje, odnosno logorovanje van za to predviđenih i označenih mjesta, uz propisane uvjete.

Članak 49.

Posjećivanje je zabranjeno unutar Zone stroge zaštite (I), osim iznimno pod nadzorom i vođenjem Ustanove.

Cerovačke špilje

Članak 50.

(1) Cerovačke špilje, geomorfološki spomenik prirode, uređene su za turističko posjećivanje.

(2) Obilazak špilje organizira Ustanova uz stručno vodstvo. Nije dopušten samostalan obilazak bez vodiča.

(3) Za turistički obilazak špilje plaća se naknada utvrđena cjenikom Ustanove.

(4) Na području geomorfološkog spomenika prirode Cerovačkih špilja i u njegovoj neposrednoj blizini, nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti, a osobito:

- kretanje izvan postojećih staza
- uništavanje i oštećivanje stijena i špiljskog nakita, faunističkog, fosilnog, arheološkog i drugog materijala, te uzimanje i iznošenje njihovih uzoraka
- ometanje špiljske faune, u njenom prirodnom životu i slobodnom razvoju
- fotografiranje i snimanje kamerom unutar špilje s upotrebom blica
- stvaranje buke unutar špilje
- ulazak kućnih ljubimaca u špilju
- odbacivanje i odlaganje svih vrsta otpada u špilji i pred njezinim ulazom

Zavratnica

Članak 51.

(1) Uvala Zavratnica je zaštićena u kategoriji značajni krajobraz te je uređena za turističko posjećivanje.

(2) Za ulaz u uvalu plaća se naknada utvrđena cjenikom Ustanove.

(3) Na području značajnog krajobraza uvale Zavratnica i u njezinoj neposrednoj blizini, nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njezina obilježja i vrijednosti, a osobito:

- kretanje izvan postojećih staza,
- vožnja biciklima, motociklima i četverociklima na stazama,
- oštećivanje drveća, grmlja, trganje cvijeća i ostalih biljaka,
- plašenje, uznemiravanje, hvatanje ili ubijanje bilo koje vrste životinja,
- kampiranje,
- penjanje na stijene,
- ulazak kućnih ljubimaca u uvalu,

- paljenje vatre,
- odbacivanje i odlaganje svih vrsta otpada u uvali, vidikovcu iznad uvale i svim stazama do uvale,
- postavljanje reklamnih i drugih oznaka u uvali, te njezinom bližem okruženju, osim onih koje postavlja Ustanova u edukativne i informativne svrhe, te uobičajenih planinarskih markacija.

Snimanje, fotografiranje i oglašavanje

Članak 52.

- (1) Upotreba imena Parka prirode Velebit u komercijalne svrhe zabranjena je bez odobrenja Ustanove.
- (2) Za korištenje imena Parka prirode Velebit u komercijalne svrhe Ustanova može propisati novčanu naknadu.
- (3) Snimanje reklama, filmova i/ili fotografiranje (uključujući i iz zraka) u komercijalne svrhe u Parku dopušteno je uz ishođeno koncesijsko odobrenje Ustanove.
- (4) Na području Parka, izvan građevinskih zona naselja, za postavljanje reklamnih oznaka i signalizacije, potrebno je ishoditi odobrenje Ustanove.
- (5) Na području Parka, izvan građevinskih zona naselja, zabranjeno je postavljanje svjetlećih reklamnih oznaka.

Koncesijsko odobrenje za obavljanje djelatnosti

Članak 53.

- (1) Za obavljanje dopuštenih djelatnosti na području Parka Ustanova može dati koncesijsko odobrenje pravnim i fizičkim osobama na vrijeme do pet godina u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18, 14/19, 127/19 i 155/23 – Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama), u daljnjem tekstu: Zakon.
- (2) Postupak davanja koncesijskih odobrenja provodi se javnim prikupljanjem ponuda, a može se pokrenuti na zahtjev pravne i/ili fizičke osobe ili po službenoj dužnosti u skladu sa Zakonom.
- (3) Djelatnosti za koje se može dati koncesijsko odobrenje propisane su Zakonom i propisima donesenim temeljem njega.

Promet

Članak 54.

- (1) U Parku je zabranjeno kretanje motornim vozilima, uključujući i motociklima i četverociklima, izvan javnih prometnica, makadama i otvorenih šumskih cesta.
- (2) U Parku je zabranjeno kretanje biciklima izvan javnih prometnica, makadama i otvorenih šumskih cesta te označenih biciklističkih staza.
- (3) Zabrane i ograničenja prometovanja u Parku ne odnose se na radna vozila te vozila Ustanove, Ministarstva i pravnih osoba s javnim ovlastima (policija, vatrogasci, hitna pomoć, spasilačke službe, inspeksijske i druge srodne službe) u obavljanju poslova iz njihovog djelokruga.
- (4) Za obavljanje djelatnosti naplate parkiranja u Parku izvan većih naselja potrebno je ishoditi koncesijsko odobrenje Ustanove.

Gradnja

Članak 55.

- (1) Gradnja u Parku provodi se u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom i sukladno posebnim propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i gradnja.
- (2) Za zahvate u Parku za koje je potrebno ishoditi akt za građenje Ustanova izdaje uvjete zaštite prirode.

(3) Prilikom izgradnje infrastrukturnih građevina u Parku potrebno je evidentirati potencijalno vrijednu geobaštinu, te u slučaju otkrića speleološkog objekta ili drugih geoloških vrijednosti (vrijednih stijena, minerala, fosila, geomorfoloških oblika i dr.) o tome obavijestiti Ustanovu i tijelo državne uprave o nadležno za zaštitu prirode.

Članak 56.

U Zoni stroge zaštite (I) zabranjeni su svi oblici gradnje.

Protupožarna zaštita

Članak 57.

(1) Mjere protupožarne zaštite u Parku obvezne su provoditi i primjenjivati sve pravne i fizičke osobe.

(2) Nadležna tijela državne uprave (civilna zaštita), profesionalna i dobrovoljna vatrogasna društva, u slučaju nastanka požara te intervencije u Parku, obavezna su odmah po saznanju obavijestiti zaduženu osobu za provedbu protupožarne zaštite u Ustanovi.

(3) Protupožarnim prometnicama u Parku upravljaju nadležne ustanove koje su obvezne održavati prometnice prohodnim te prije početka protupožarne sezone pisanim putem Ustanovi dostavljati izvješća o prohodnosti i ispravnosti u svrhu operativnosti u slučaju nastanka požara.

(4) Ustanova je obvezna imati važeću Procjenu i Plan ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije te donositi Plan motrenja, čuvanja i ophodnje u Parku.

(5) Ustanova je obvezna organizirati i provoditi stalnu motrilačko-dojavnu službu te o tome voditi evidenciju putem propisanih obrazaca.

(6) Ustanova je obvezna provoditi ispitivanja, servisiranja te održavanja svih vitalnih segmenata prema zakonskim propisima za sve objekte kojima upravlja.

Članak 58.

(1) Strogo je zabranjeno loženje vatre na otvorenom prostoru osim na mjestima koja su posebno označena i određena za tu namjenu.

(2) Spaljivanje biljnog otpada na otvorenim prostorima, šumama i poljoprivrednim površinama dopušteno je sukladno zakonskim propisima vezano uz protupožarnu zaštitu.

(3) Kontrolirano paljenje travnjaka u svrhu održavanja prirodnih staništa dopušteno je uz dopuštenje tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode.

Ostala ograničenja, mjere zaštite i zabranjene radnje

Članak 59.

(1) U Parku je zabranjeno korištenje prirodnih dobara na način koji ugrožava njegova bitna obilježja i uloge, oštećuje biološke, geološke, hidrogeološke, geomorfološke ili krajobrazne vrijednosti ili narušava njihovo povoljno stanje.

(2) Pravna ili fizička osoba koja je ugrozila bitna obilježja i uloge Parka, oštetila njegove biološke, geološke, hidrogeološke, geomorfološke ili krajobrazne vrijednosti ili narušila njihovo povoljno stanje dužna je ukloniti ili nadoknaditi nastalu štetu.

Članak 60.

(1) Na području Parka zabranjeno je namjerno branje, rezanje, sječa, sakupljanje ili uništavanje strogo zaštićenih jedinki samoniklih biljaka, gljiva, lišajeva i algi iz prirode u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti.

(2) Zabrana iz stavka 1. odnosi se i na korištenje samoniklih vrsta biljaka, gljiva, lišajeva i algi u komercijalne svrhe.

(3) Iznimno na području Parka prirode dopuštene su radnje iz stavka 1. ovoga članka u znanstveno-istraživačke i obrazovne svrhe, radi provođenja sanitarnih mjera i uspostave prirodne ravnoteže uz dopuštenje Ministarstva.

Članak 61.

(1) U Parku je zabranjeno hranjenje, proganjanje, ozljeđivanje, hvatanje ili ubijanje i namjerno uznemiravanje jedinki strogo zaštićenih vrsta životinja, namjerno uništavanje, uzimanje, oštećivanje ili uklanjanje razvojnih oblika životinja, gnijezda ili legla te oštećivanje ili uništavanje područja njihova razmnožavanja ili odmaranja.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Parka dopuštene su radnje iz tog stavka u znanstveno-istraživačke svrhe i uz dopuštenje Ministarstva, u interesu zaštite divljih vrsta, očuvanja prirodnih staništa, radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama i vodama te u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na području Parka dopuštene su radnje iz tog stavka u svrhu provedbe lovnih aktivnosti sukladno odredbama posebnih propisa koji uređuju područje lovstva i uz ograničenja propisana ovim Pravilnikom.

Članak 62.

(1) Zabranjeno je onečišćenje zraka, tla i vode, a osobito odlaganje svih vrsta otpada (komunalnog, opasnog, građevinskog), ispuštanje tekućina i uporaba kemijskih sredstava izvan za to predviđenih mjesta na propisani način.

(2) Pravne i fizičke osobe koje u Parku obavljaju dopuštenu djelatnost obvezne su otpad koji nastane u obavljanju njihove djelatnosti zakonito zbrinuti te održavati okoliš oko objekta.

(3) Posjetitelji Parka obvezni su otpad odložiti na za to predviđena i označena mjesta.

Članak 63.

(1) Radi zaštite geoloških, hidrogeoloških, geomorfoloških, krajobraznih i drugih vrijednost nežive prirode u Parku zabranjeno je zadiranje u tlo kojim se uzrokuje erozija tla i/ili ugrožavaju, oštećuju i uništavaju izvorne vrijednosti geološke podloge, odnosno prirodnih izdanaka stijenja i geoloških struktura, krških pojava i oblika te uništavanje i sakupljanje fosila i fosilnih ostataka, te ukrasa u špiljama i drugim speleološkim objektima.

(2) U Parku je zabranjeno isušivati i zatrpavati izvore, potoke, lokve i ponore.

Članak 64.

(1) U Parku se spuštanje u jame i druge speleološke objekte provodi pod nadzorom Ustanove uz prethodno pribavljeno dopuštenje tijela državne uprave nadležnog za zaštitu prirode.

(2) Radnje iz stavka 1. ovoga članka dopuštene su u svrhu vježbe i školovanja članova speleoloških udruga i pripadnika HGSS-a.

(3) Provođenje vježbi i škola potrebno je najaviti Ustanovi 7 dana prije održavanja, te priložiti okvirni plan održavanja.

Članak 65.

(1) Ustanova, vlasnici i/ili nositelji drugih stvarnih prava na zemljištu unutar Parka dužni su provoditi propisane mjere očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova utvrđenih za područje ekološke mreže.

(2) Mjerama očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova smatraju se:

– zahvati sprječavanja zarastanja travnjaka (sukcesije) mehaničkim uklanjanjem drvenastih vrsta i košnjom ili drugim prihvatljivim metodama,

- zahvati uklanjanja stranih invazivnih vrsta mehaničkim ili drugim prihvatljivim metodama,
- drugi zahvati koji imaju za cilj očuvanje povoljnog stanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova.

(3) U slučaju neprovođenja propisanih mjera očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova, Ustanova može pisanom obavijesti i objavom na oglasnoj ploči Ustanove i jedinice lokalne samouprave, vlasnicima i/ili nositeljima drugih stvarnih prava propisati rok za provedbu mjera, ne kraći od 30 dana.

(4) Po isteku roka iz stavka 3. ovoga članka, ukoliko vlasnik i/ili nositelj drugih stvarnih prava nije proveo propisane mjere očuvanja ciljnih vrsta i stanišnih tipova, Ustanova ih može, radi obnove ili održavanja staništa, samostalno provesti.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 66.

Postupanja suprotno mjerama zaštite, očuvanja, unapređenja i korištenja Parka propisanih ovim Pravilnikom kažnjivo je sukladno prekršajnim odredbama Zakona i pozitivnim propisima Republike Hrvatske.

Članak 67.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o unutarnjem redu u Parku prirode »Velebit« (»Narodne novine«, broj 12/02).

Članak 68.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 352-01/23-05/2

Urbroj: 517-10-2-1-24-6

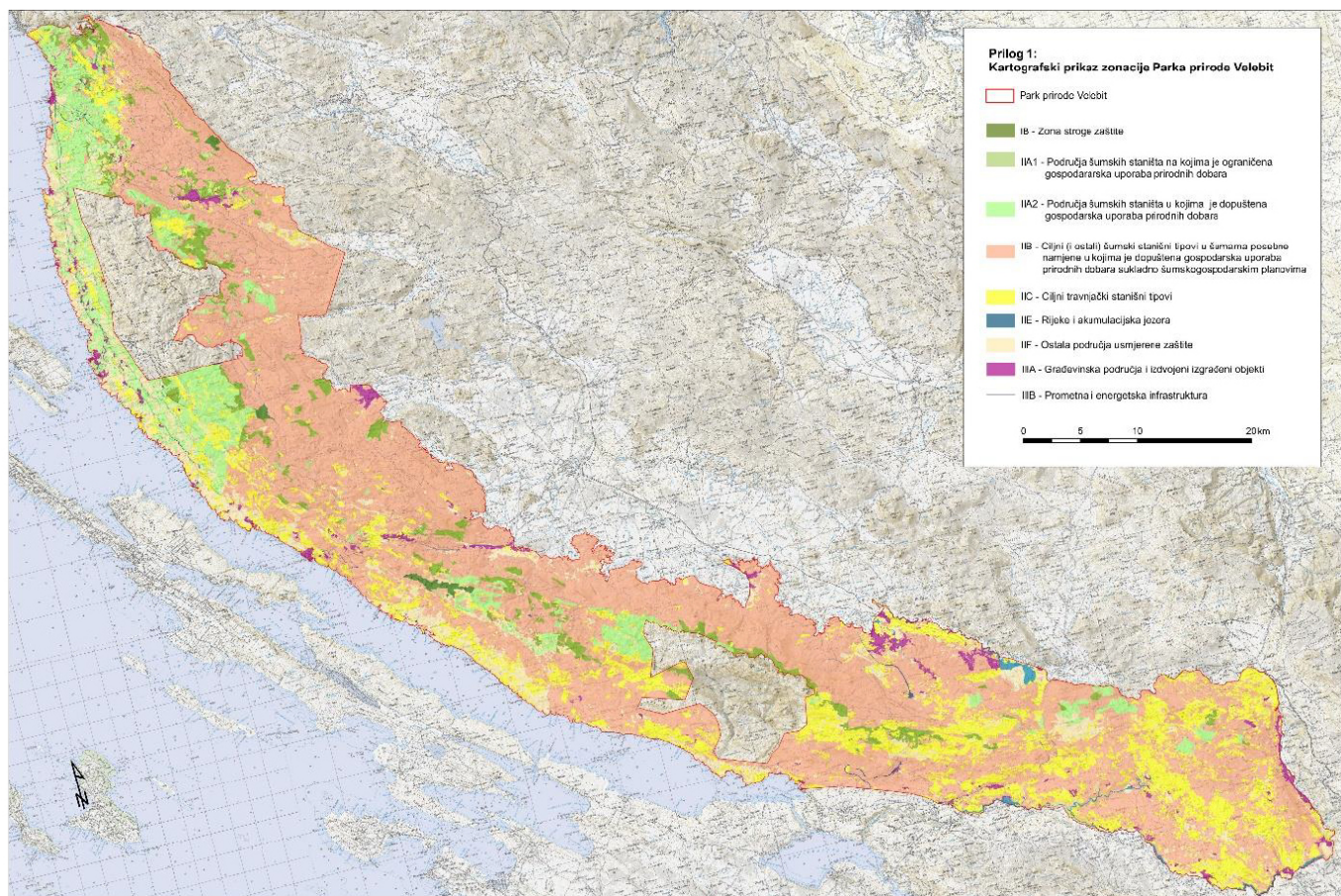
Zagreb, 18. listopada 2024.

Ministrica

Marija Vučković, v. r.

PRILOG 1

KARTOGRAFSKI PRIKAZ UPRAVLJAČKE ZONACIJE PARKA PRIRODE »VELEBIT«

* Kartografski prikaz upravljačke zonacije u preglednijem mjerilu dostupan je na poveznici informacijskog sustava zaštite prirode Bioportal: <https://bioportal.hr/gis/>